

HY215 - Εφαρμοσμένα Μαθηματικά για Μηχανικούς

ΔΙΑΛΕΞΗ 16^Η

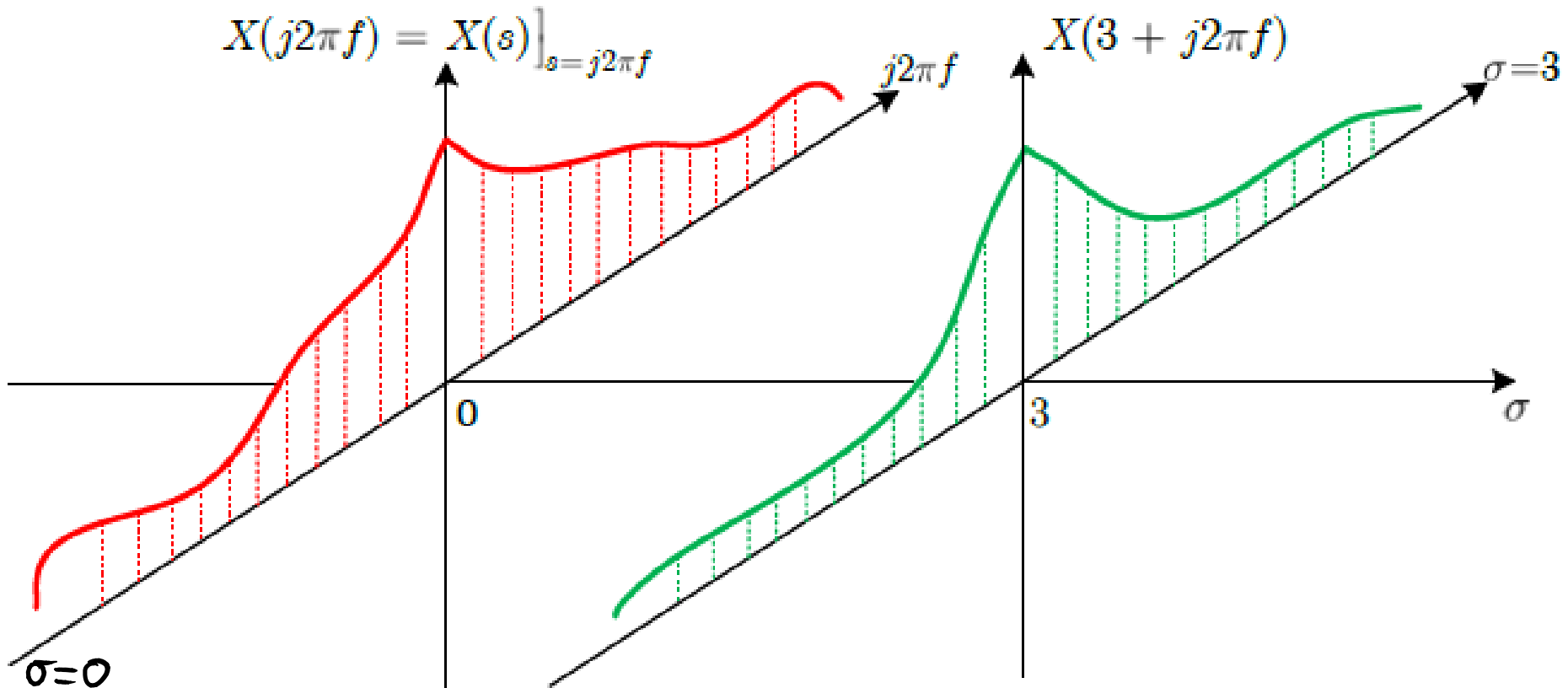
- Μετασχηματισμός Laplace

- Μετασχηματισμός Laplace (review)

$$X(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} \underbrace{x(t)}_{\text{Re}} e^{-st} dt \quad \rightarrow \quad s = \underbrace{\sigma}_{\text{Re}} + j \underbrace{2\pi f}_{\text{Im}}$$

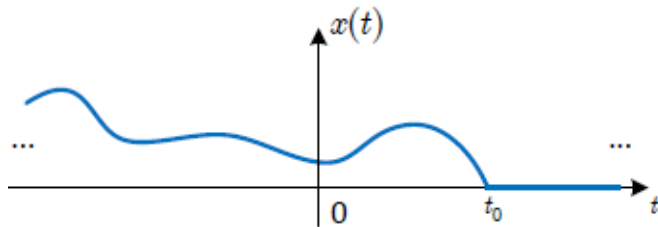
$$X(j2\pi f) = X(s) \Big|_{s=j2\pi f}$$

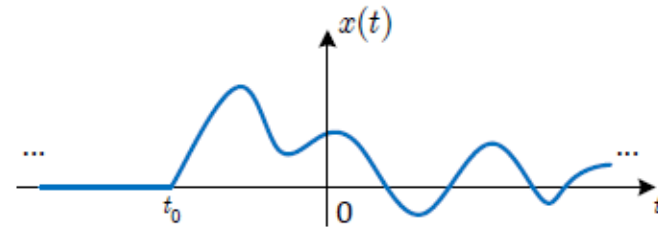
• Μετασχηματισμός Laplace (review)

• Ορισμός Μετασχ. Laplace

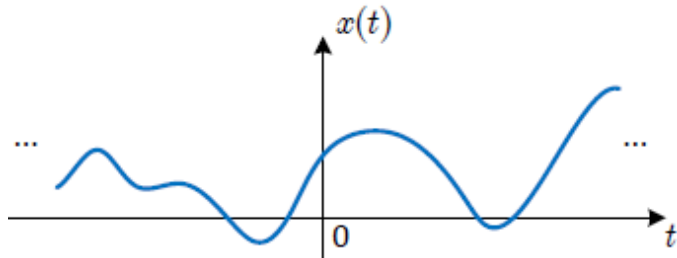
$$X(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(t)e^{-st} dt$$

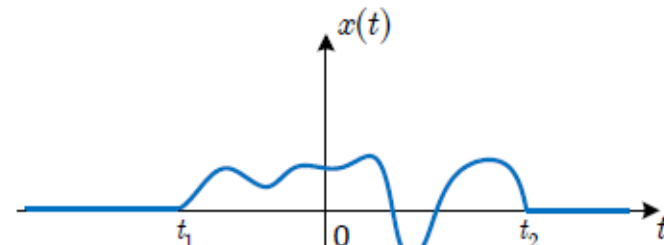
(α') Αριστερόπλευρο σήμα.

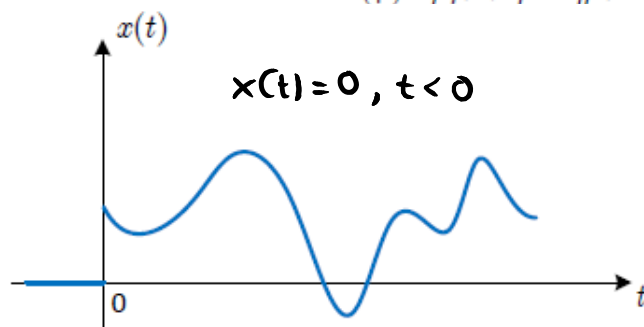
(β') Δεξιόπλευρο σήμα.

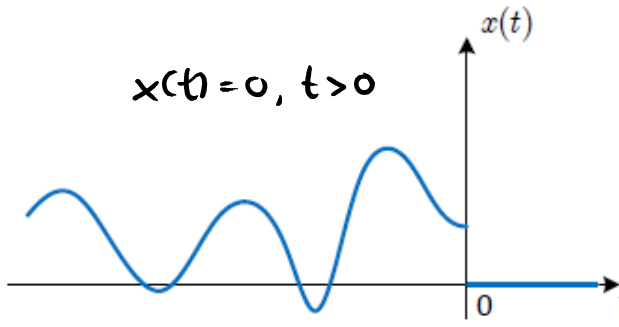
(γ') Αμφίπλευρο σήμα.

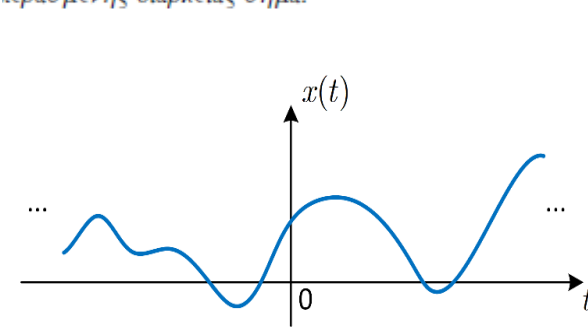
(δ') Πεπερασμένης διάρκειας σήμα.

(α') Αιτιατό Σήμα.

(β') Αντι-αιτιατό σήμα.

(γ') Μη-αιτιατό σήμα

- Μετασχηματισμός Laplace (review)

- Γνωστά ζεύγη

Πεδία Σύγκλισης

$$x(t) = e^{at}u(t), \quad a \in \mathfrak{R} \quad \leftrightarrow \quad X(s) = \frac{1}{s-a}, \quad \sigma > a$$

$$x(t) = -e^{bt}u(-t), \quad b \in \mathfrak{R} \quad \leftrightarrow \quad X(s) = \frac{1}{s-b}, \quad \sigma < b$$

$$x(t) = e^{at}u(t) - e^{bt}u(-t), \quad a, b \in \mathfrak{R} \quad \leftrightarrow \quad X(s) = \frac{2s - (a+b)}{(s-a)(s-b)}, \quad a < \sigma < b$$

$$x(t) = \delta(t) \quad \leftrightarrow \quad X(s) = 1, \quad \forall s$$

- **Μετασχηματισμός Laplace (review)**

- Παρατηρήσεις:

1. Το πεδίο σύγκλισης καθορίζει μοναδικά κάθε ζεύγος μετασχ. Laplace
2. Πόλοι: θέσεις του μιγαδικού επιπέδου που απειρίζουν το μετασχηματισμό
  - Αν ο μετασχηματισμός εκφράζεται ως ρητή συνάρτηση του s , οι ρίζες του παρονομαστή είναι πόλοι
3. Μηδενικά: θέσεις του μιγαδικού επιπέδου που μηδενίζουν το μετασχηματισμό
  - Αν ο μετασχηματισμός εκφράζεται ως ρητή συνάρτηση του s , οι ρίζες του αριθμητή είναι μηδενικά
4. Πεδία σύγκλισης: προκύπτουν από την ανάγκη σύγκλισης του ολοκληρώματος του μετασχηματισμού Laplace

• Μετασχηματισμός Laplace – Πεδίο Σύγκλισης

• Ιδιότητες:

1. Ένα πεδίο σύγκλισης δεν περιέχει ΠΟΤΕ πόλους!
2. Ένα πεδίο σύγκλισης μπορεί να είναι
  - a) Ένα **ημιεπίπεδο** του μιγαδικού επιπέδου **δεξιά** από μια ευθεία που ορίζει ένας πόλος
  - b) Ένα **ημιεπίπεδο** του μιγαδικού επιπέδου **αριστερά** από μια ευθεία που ορίζει ένας πόλος
  - c) Μια **λωρίδα** του μιγαδικού επιπέδου μεταξύ δυο ευθειών που ορίζονται από δυο πόλους
  - d) **Όλο** το μιγαδικό επίπεδο
3. Ο Μετασχ. Laplace μπορεί να έχει κανέναν, έναν, ή περισσότερους πόλους. Το ίδιο και μηδενικά.
4. Αν ένα σήμα είναι **δεξιόπλευρο**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace του είναι το 2a).
5. Αν ένα σήμα είναι **αριστερόπλευρο**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace του είναι το 2b).
6. Αν ένα σήμα είναι **αμφίπλευρο**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace είναι το 2c).
7. Αν ένα σήμα είναι **πεπερασμένης διάρκειας**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace του είναι το 2d).

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- Παρατηρήστε ότι

$$X(f) = X(s) \Big|_{s=j2\pi f} = X(\sigma + j2\pi f) \Big|_{\sigma=0}$$

- Άρα ο Μετασχ. Fourier είναι μια «**υποπερίπτωση**» του μετασχ. Laplace?
- Άρα ο μετασχ. Laplace είναι μια «**γενίκευση**» του μετασχ. Fourier?
- Η αλήθεια είναι ότι ο μετασχ. Fourier μπορεί να προκύψει εκτιμώντας το μετασχ. Laplace επάνω στο φανταστικό άξονα, δηλ. για $s = j2\pi f$
- Όπως και ότι μπορούμε – μερικές φορές – να πάρουμε το μετασχ. Laplace από το μετασχ. Fourier θέτοντας $j2\pi f = s$
- Όμως κάποια πράγματα θέλουν προσοχή... 😊

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- **1.** Για να γίνει η εκτίμηση $X(f) = X(s)|_{s=j2\pi f}$ πρέπει το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace να περιέχει το φανταστικό άξονα
- **2.** Ακόμα κι αν δεν τον περιέχει, δε σημαίνει ότι ο μετασχ. Fourier δεν υπάρχει
  - Απλώς δεν υπολογίζεται μέσω του μετασχ. Laplace
  - Μπορεί να υπάρχει μέσω συναρτήσεων Δέλτα π.χ.
- **3.** Αν το ολοκλήρωμα του μετασχ. Fourier συγκλίνει, τότε ο μετασχ. Laplace υπάρχει για κάποιο πεδίο σύγκλισης και μπορεί να υπολογιστεί θέτοντας $j2\pi f = s$
  - Για παράδειγμα, όταν ο μετασχ. Fourier είναι ρητή συνάρτηση του $j2\pi f$
  - Ενώ αν χρησιμοποιούμε γενικευμένες συναρτήσεις (π. χ. $\delta(t)$), η γενίκευση αυτή δε δουλεύει

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- Για παράδειγμα, ξέρουμε ότι

$$x(t) = e^{-at}u(t), a > 0 \leftrightarrow X(f) = \frac{1}{a + j2\pi f}$$

- Βρήκαμε πριν ότι

$$x(t) = e^{-at}u(t) \leftrightarrow X(s) = \frac{1}{a + s}, \sigma > -a$$

- Παρατηρήστε ότι

$$X(f) = X(s) \Big|_{s=j2\pi f}$$

αλλά και ότι

$$X(s) = X(f) \Big|_{j2\pi f=s}$$

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- Αντίθετα, ξέρουμε ότι

$$x(t) = u(t) \leftrightarrow X(f) = \frac{1}{2} \delta(f) + \frac{1}{j2\pi f}$$

- Μπορούμε να δείξουμε ότι

$$x(t) = u(t) \leftrightarrow X(s) = \frac{1}{s}, \sigma > 0$$

- Παρατηρήστε ότι

$$X(f) \neq X(s) \Big|_{s=j2\pi f}$$

αλλά και ότι

$$X(s) \neq X(f) \Big|_{j2\pi f=s}$$

- Ο λόγος είναι ότι το πεδίο σύγκλισης του μετασχηματισμού δεν περιέχει το φανταστικό άξονα, αλλά και το ότι ο μετασχ. Fourier δεν προκύπτει από σύγκλιση του ορισμού
  - Χρειαζόμαστε γενικευμένη συνάρτηση για τη σύγκλιση

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- Πέρα όμως από τις τυπικές μαθηματικές σχέσεις, τι άλλο υπάρχει?
- Ας δούμε ένα παράδειγμα
- Ας υπολογίσουμε τους μετασχηματισμούς του σήματος $x(t) = e^{-at}u(t)$ για $a = 2$ και $a = 4$
- Προφανώς μπορούμε εύκολα να βρούμε ότι

$$X(f) = \frac{1}{a + j2\pi f} \Rightarrow |X(f)| = \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4\pi^2 f^2}}$$

και

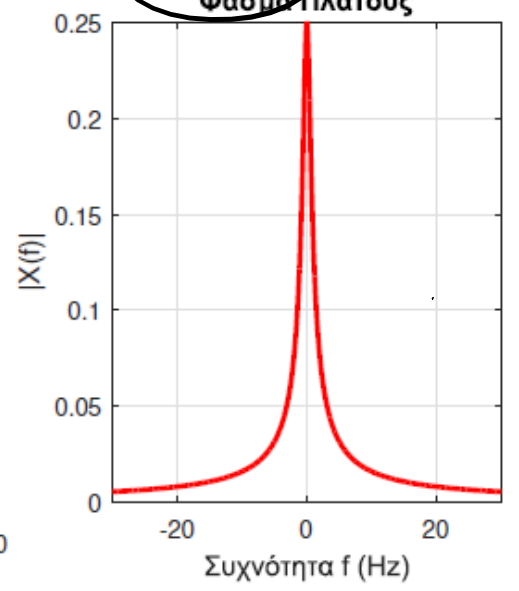
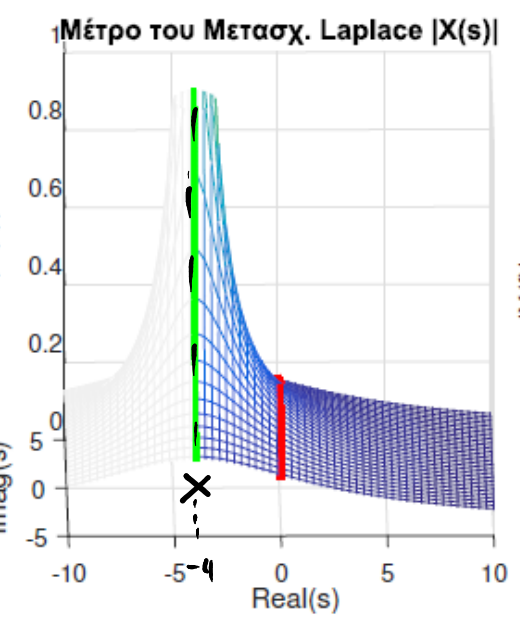
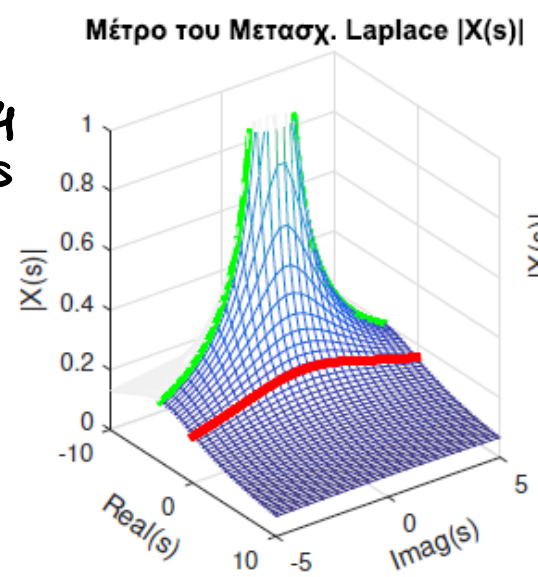
$$X(s) = \frac{1}{a + s} \Rightarrow |X(s)| = \frac{1}{\sqrt{(a + \sigma)^2 + 4\pi^2 f^2}}$$

- Ας απεικονίσουμε τις δυο περιπτώσεις για τις διαφορετικές τιμές του a
- Προσέξτε ότι το $s = -a$ είναι ο πόλος του μετασχηματισμού Laplace!

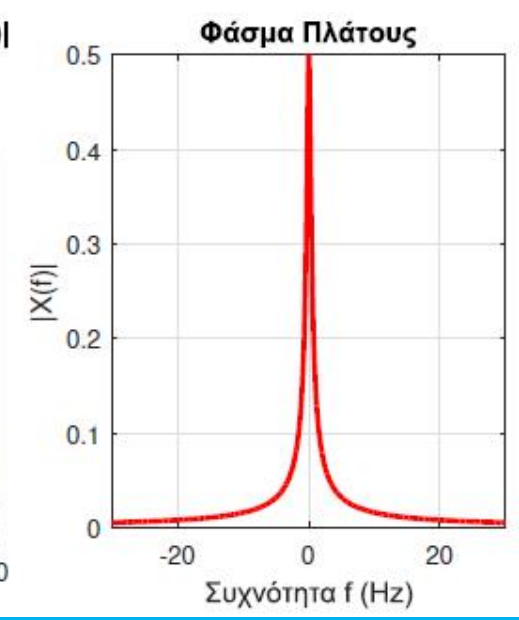
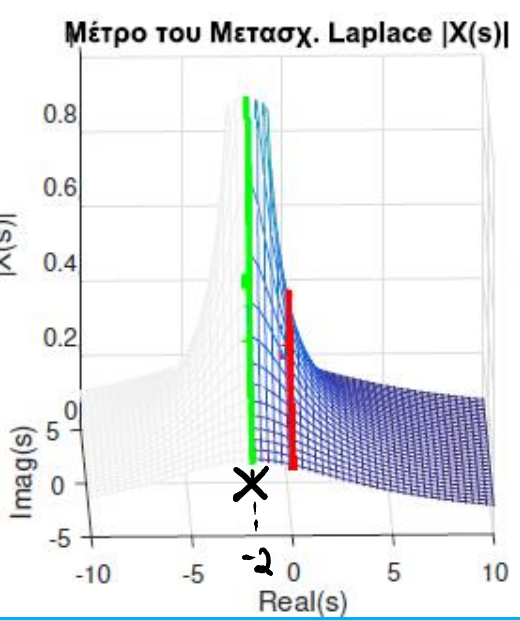
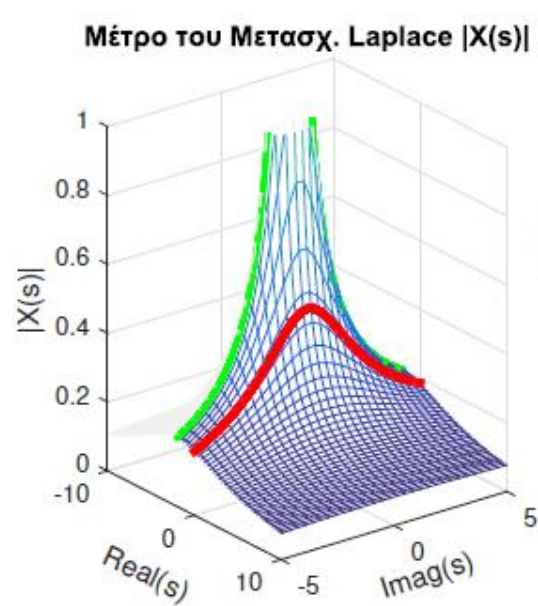
• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

$\frac{1}{s+a} \rightarrow e^{-at} u(t), a > 0$
 Φάσμα Πλάτους $\sigma > -a$

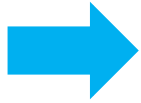
$a=4$
 $\sigma=-4$
 πόλος

$a=2$
 $\sigma=-2$
 πόλος

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

Πίνακας Ιδιοτήτων Δίπλευρου Μετασχηματισμού Laplace

Ιδιότητα	Σήμα	Μετασχημ. Laplace	ROC
	$x(t)$ $y(t)$	$X(s)$ $Y(s)$	R_x R_y
Γραμμικότητα	$Ax(t) + By(t)$	$AX(s) + BY(s)$	$R \supseteq R_x \cap R_y$
Χρονική μετατόπιση	$x(t - t_0)$	$X(s)e^{-st_0}$	R_x
Μετατόπιση στο χώρο του s	$e^{s_0 t} x(t)$	$X(s - s_0)$	Μετατόπιση του R_x
Συζυγές σήμα στο χρόνο	$x^*(t)$	$X^*(s^*)$	R_x
Αντιστροφή στο χρόνο	$x(-t)$	$X(-s),$	$-R_x$
Στάθμιση στο χρόνο	$x(at)$	$\frac{1}{ a } X\left(\frac{s}{a}\right)$	Σταθμισμένο R_x
Συνέλιξη στο χρόνο	$x(t) * y(t)$	$X(s)Y(s)$	$R \supseteq R_x \cap R_y$
Παραγωγή στο χρόνο	$\frac{dx(t)}{dt}$	$sX(s)$	$R \supseteq R_x$
n -οστή παραγωγή στο χρόνο	$\frac{d^n x(t)}{dt^n}$	$s^n X(s)$	$R \supseteq R_x$
Παραγωγή στη συχνότητα	$-tx(t)$	$\frac{dX(s)}{ds}$	R_x
n -οστή παραγωγή στη συχνότητα	$(-1)^n t^n x(t)$	$\frac{d^n X(s)}{ds^n}$	R_x
Ολοκλήρωση στο χρόνο	$\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau$	$\frac{X(s)}{s}$	$R \supseteq (R_x \cap \{\operatorname{Re}\{s\} > 0\})$

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

Πίνακας Ιδιοτήτων Δίπλευρου Μετασχηματισμού Laplace

Ιδιότητα	Σήμα	Μετασχημ. Laplace	ROC
	$x(t)$	$X(s)$	R_x
	$y(t)$	$Y(s)$	R_y
Γραμμικότητα	$Ax(t) + By(t)$	$AX(s) + BY(s)$	$R \supseteq R_x \cap R_y$

• Απόδειξη: $z(t) = Ax(t) + By(t)$

$$Z(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} z(t) e^{-st} dt = \underbrace{\int_{-\infty}^{+\infty} Ax(t) e^{-st} dt}_{L\{Ax(t)\}} + \underbrace{\int_{-\infty}^{+\infty} By(t) e^{-st} dt}_{L\{By(t)\}}$$

$$= \underbrace{AX(s)}_{R_x} + \underbrace{BY(s)}_{R_y}$$

$$R_z \supseteq R_x \cap R_y$$

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

○ Βρείτε το μετασχ. Laplace του αθροίσματος των σημάτων

$$X(s) = \frac{1}{s-2}, \sigma > 2, \quad Y(s) = -\frac{1}{(s-1)(s-2)}, \sigma > 2$$

$$\begin{aligned} X(s) + Y(s) &= \frac{1}{s-2} - \frac{1}{(s-1)(s-2)} = \frac{s-1-1}{(s-1)(s-2)} = \frac{s-2}{(s-1)(s-2)} \\ &= \frac{1}{s-1} \end{aligned}$$

$\rightarrow \boxed{\sigma > 1}$
 $\rightarrow \sigma < 1$

Οπότε $X(s) + Y(s) = \frac{1}{s-1}, \sigma > 1$, που είναι υπέρσυνολο του $\sigma > 2$

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

Πίνακας Ιδιοτήτων Δίπλευρου Μετασχηματισμού Laplace

Ιδιότητα	Σήμα	Μετασχημ. Laplace	ROC
	$x(t)$	$X(s)$	R_x
	$y(t)$	$Y(s)$	R_y
Συζυγές σήμα στο χρόνο	$x^*(t)$	$X^*(s^*)$	R_x

• Απόδειξη:

$$\begin{aligned}
 z(t) = x^*(t) \quad , \quad Z(s) &= \int_{-\infty}^{+\infty} z(t) e^{-st} dt = \int_{-\infty}^{+\infty} x^*(t) e^{-st} dt = \\
 &= \underbrace{\left(\int_{-\infty}^{+\infty} x(t) e^{-s^*t} dt \right)^*}_{X(s^*)} = X^*(s^*)
 \end{aligned}$$

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

○ Έστω ένα σήμα $x(t) \in \mathbb{R}$ με ρητό Μετασχ. Laplace $X(s)$. Για το σήμα γνωρίζετε ότι:

έχει έναν πόλο στη θέση $s_1 = \frac{1}{2} e^{\frac{j\pi}{3}}$ κι έναν πόλο στη θέση $\underline{s_2}$

έχει ένα μηδενικό στη θέση $s_3 = -1$

$X(0) = 2$

Βρείτε όσα περισσότερα μπορείτε για το $X(s)$

Αφού $x(t) \in \mathbb{R} \Rightarrow x(t) = x^*(t) \xleftrightarrow{\mathcal{L}} \boxed{X(s) = X^*(s^*)}$

Αν το $s = s_0$ είναι πόλος του $X(s)$, δηλ. $X(s_0) \rightarrow +\infty$, τότε θα ισχύει ότι το $s = s_0^*$ είναι επίσης πόλος του $X(s)$. Άρα οι πόλοι του μετασχ. Laplace ενός πραγματικού σήματος $x(t)$ έρχονται σε συζυγή ζεύγη!

Άρα αφού $s_1 = \text{πόλος}$, $s_2 = s_1^* = \text{επίσης πόλος} = \frac{1}{2} e^{-j\pi/3}$. Επίσης, με όποιο τρόπο δείχναμε ότι και τα μηδενικά έρχονται σε συζυγή ζεύγη!

Οπότε η μορφή του Μετασχ. Laplace θα είναι:

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

$$X(s) = A \frac{s+1}{\left(s - \frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{3}}\right)\left(s - \frac{1}{2}e^{-j\frac{\pi}{3}}\right)} = A \frac{s+1}{s^2 - \frac{1}{2}se^{-j\frac{\pi}{3}} - \frac{1}{2}se^{j\frac{\pi}{3}} + \frac{1}{4}} =$$

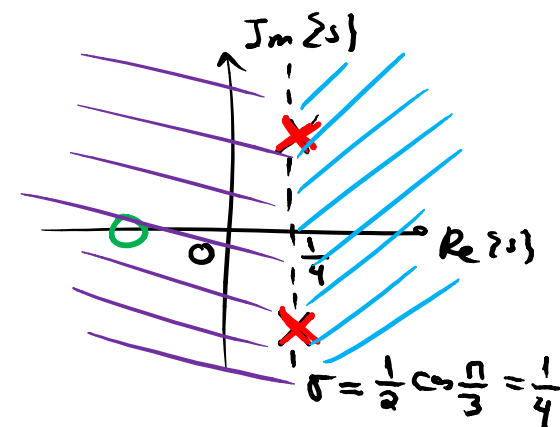
$$X(0) = 2 = A \frac{s+1}{s^2 - \frac{1}{2}s(e^{j\frac{\pi}{3}} + e^{-j\frac{\pi}{3}}) + \frac{1}{4}} = A \frac{s+1}{s^2 - \frac{1}{2}s \cdot 2\cos\frac{\pi}{3} + \frac{1}{4}}$$

$$= A \frac{s+1}{s^2 - \cos\frac{\pi}{3} \cdot s + \frac{1}{4}}$$

Για $s=0$, $X(0) = A \frac{0+1}{0^2 - 0 + \frac{1}{4}} = 4A = 2 \Rightarrow \boxed{A = \frac{1}{2}}$

Άρα τελικά,

$$X(s) = \frac{1}{2} \frac{s+1}{s^2 - \cos\frac{\pi}{3} \cdot s + \frac{1}{4}}, \quad R_x = ?$$

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

Πίνακας Ιδιοτήτων Δίπλευρου Μετασχηματισμού Laplace

Ιδιότητα	Σήμα	Μετασχημ. Laplace	ROC
	$x(t)$	$X(s)$	R_x
	$y(t)$	$Y(s)$	R_y
Συνέλιξη στο χρόνο	$x(t) * y(t)$	$X(s)Y(s)$	$R \supseteq R_x \cap R_y$

• Απόδειξη:

Όμοια με Μετασχ. Fourier

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

○ Έστω δυο σήματα $x(t) = e^{at}u(t)$, $y(t) = e^{2at}u(t)$. Υπολογίστε τη συνέλιξη τους.

$$\text{Ιδιότητα: } x(t) * y(t) \xleftrightarrow{\mathcal{L}} X(s)Y(s), \quad R \supseteq R_x \cap R_y$$

$$\left. \begin{aligned} X(s) = \mathcal{L}\{x(t)\} &= \frac{1}{s-a}, \quad \sigma > a \\ Y(s) = \mathcal{L}\{y(t)\} &= \frac{1}{s-2a}, \quad \sigma > 2a \end{aligned} \right\} \rightarrow R_x \cap R_y = \{\sigma > 2a\} = R_{x*y}$$

Οπότε

$$X(s)Y(s) = \frac{1}{(s-a)(s-2a)} \xrightarrow{\text{PFE}} \frac{A}{s-a} + \frac{B}{s-2a}, \quad t \in \mathbb{R}$$

$$A = \frac{1}{(s-a)(s-2a)} \left[\cancel{(s-a)} \right]_{s=a} = \frac{1}{s-2a} \Big|_{s=a} = \frac{1}{a-2a} = -\frac{1}{a}$$

$$B = \frac{1}{(s-a)(s-2a)} \left[\cancel{(s-2a)} \right]_{s=2a} = \frac{1}{s-a} \Big|_{s=2a} = \frac{1}{a}$$

• Ιδιότητες Μετασχηματισμού Laplace

Οπότε έχουμε

$$Y(s)X(s) = -\frac{1}{a} \frac{1}{s-a} + \frac{1}{a} \frac{1}{s-2a}$$

$$R_1 \left\{ \begin{array}{l} \cdot \sigma > a \\ \cdot \sigma < a \end{array} \right. \left. \begin{array}{l} \cdot \sigma > 2a \\ \cdot \sigma < 2a \end{array} \right\} R_2$$

Θέλουμε οι επιλογές των περιοχών σύγκλισης να είναι τέτοιες ώστε η ζήτησή μας να δίνει $\{\sigma > 2a\} = R_{x*y}$

Θέλω δηλαδή $R_1 \cap R_2 = \{\sigma > 2a\}$, άρα επιλέγω $R_1 = \{\sigma > a\}$
 $R_2 = \{\sigma > 2a\}$

Άρα το μήνυ στο χρόνο θα είναι:

$$\begin{aligned} x(t) * y(t) &= -\frac{1}{a} e^{at} u(t) + \frac{1}{a} e^{2at} u(t) \\ &= \frac{1}{a} (e^{2at} - e^{at}) u(t) \end{aligned}$$

$$\left. \begin{array}{l} \rightarrow e^{at} u(t) \xleftrightarrow{L} \frac{1}{s-a}, \sigma > a \\ -e^{at} u(-t) \xleftrightarrow{L} \frac{1}{s-a}, \sigma < a \end{array} \right\}$$

- Ο Μονόπλευρος Μετασχ. Laplace

$$X(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(t) e^{-st} dt : \text{διπλως}$$

- Μονόπλευρος μετασχ. Laplace

$$X(s) = \int_{0^-}^{+\infty} x(t) e^{-st} dt$$

- Ουσιαστικά αποτελεί το μετασχ. Laplace που ξέρουμε ήδη, αλλά για αιτιατά σήματα
- Κάποιες ιδιότητες είναι λίγο διαφορετικές

Πίνακας Ιδιοτήτων Μονόπλευρου Μετασχηματισμού Laplace

Στάθμιση στο χρόνο	$x(at), a > 0$	$\frac{1}{a} X\left(\frac{s}{a}\right)$	Σταθμισμένο R_x
Παραγωγή στο χρόνο	$\frac{dx(t)}{dt}$	$sX(s) - x(0^-)$	$R \supseteq R_x$
n -οστή παραγωγή στο χρόνο	$\frac{d^n x(t)}{dt^n}$	$s^n X(s) - \sum_{i=1}^n s^{n-i} \left. \frac{d^{i-1}}{dt^{i-1}} x(t) \right]_{t=0}$	R_x
Ολοκλήρωση στο χρόνο	$\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau$	$\frac{X(s)}{s} + \frac{1}{s} \int_{-\infty}^{0^-} x(\tau) d\tau$	$R \supseteq (R_x \cap \{\operatorname{Re}\{s\} > 0\})$

• Ζεύγη Μετασχηματισμού Laplace

Χρήσιμα Ζεύγη Μετασχηματισμού Laplace		
Σήμα	Μετασχηματισμός Laplace	ROC
$\delta(t)$	1	Όλο το s -επίπεδο
$\delta(t - t_0)$	e^{-st_0}	Όλο το s -επίπεδο
$\cos(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{s}{s^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\text{Re}\{s\} > 0$
$\sin(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{2\pi f_0}{s^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\text{Re}\{s\} > 0$
$\text{Arect}\left(\frac{t}{T}\right)$	$\frac{A}{s}(e^{sT/2} - e^{-sT/2})$	Όλο το s -επίπεδο
$u(t)$	$\frac{1}{s}$	$\text{Re}\{s\} > 0$
$-u(-t)$	$\frac{1}{s}$	$\text{Re}\{s\} < 0$
$tu(t)$	$\frac{1}{s^2}$	$\text{Re}\{s\} > 0$
$-tu(-t)$	$\frac{1}{s^2}$	$\text{Re}\{s\} < 0$
$\frac{t^{n-1}}{(n-1)!}u(t)$	$\frac{1}{s^n}$	$\text{Re}\{s\} > 0$
$-\frac{t^{n-1}}{(n-1)!}u(-t)$	$\frac{1}{s^n}$	$\text{Re}\{s\} < 0$

• Ζεύγη Μετασχηματισμού Laplace

Χρήσιμα Ζεύγη Μετασχηματισμού Laplace		
Σήμα	Μετασχηματισμός Laplace	ROC
$e^{-a t }, a > 0$	$\frac{2a}{a^2 - s^2}$	$a > \text{Re}\{s\} > -a$
$e^{-at}u(t)$	$\frac{1}{s + a}$	$\text{Re}\{s\} > -\text{Re}\{a\}$
$-e^{-at}u(-t)$	$\frac{1}{s + a}$	$\text{Re}\{s\} < -\text{Re}\{a\}$
$\frac{t^{n-1}}{(n-1)!}e^{-at}u(t)$	$\frac{1}{(s + a)^n}$	$\text{Re}\{s\} > -\text{Re}\{a\}$
$-\frac{t^{n-1}}{(n-1)!}e^{-at}u(-t)$	$\frac{1}{(s + a)^n}$	$\text{Re}\{s\} < -\text{Re}\{a\}$
$e^{-at} \cos(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{s + a}{(s + a)^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\text{Re}\{s\} > -\text{Re}\{a\}$
$e^{-at} \sin(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{2\pi f_0}{(s + a)^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\text{Re}\{s\} > -\text{Re}\{a\}$
$t \cos(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{s^2 - (2\pi f_0)^2}{(s^2 + (2\pi f_0)^2)^2}$	$\text{Re}\{s\} > 0$
$t \sin(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{2s2\pi f_0}{(s^2 + (2\pi f_0)^2)^2}$	$\text{Re}\{s\} > 0$

• Ο Αντίστροφος Μετασχηματισμός Laplace

• Παράδειγμα:

○ Υπολογίστε τον αντίστροφο Μετασχ. Laplace του

$$X(s) = \frac{s+7}{s^2-3s-10}, \quad \sigma < -2$$

$$s^2-3s-10=0 \Rightarrow \Delta = \beta^2-4\alpha\gamma = (-3)^2-4 \cdot 1 \cdot (-10) = 9+40 = 49$$

Οπότε

$$s_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{49}}{2} = \frac{3 \pm 7}{2} \begin{array}{l} \rightarrow s_1 = 5 \\ \rightarrow s_2 = -2 \end{array}$$

$$\text{Άρα } X(s) = \frac{s+7}{(s+2)(s-5)} = \frac{A}{s+2} + \frac{B}{s-5}, \quad \text{τε}$$

$$A = \frac{s+7}{\cancel{(s+2)}(s-5)} \Big|_{s=-2} = \frac{s+7}{s-5} \Big|_{s=-2} = \frac{5}{-7} = -\frac{5}{7}$$

$$B = \frac{s+7}{s+2} \Big|_{s=5} = \frac{12}{7}$$

• Ο Αντίστροφος Μετασχηματισμός Laplace

Παράδειγμα,

$$X(s) = -\frac{5}{7} \frac{1}{s+2} + \frac{12}{7} \frac{1}{s-5}$$

$$R_1 \left\{ \begin{array}{l} \cdot \sigma > -2 \\ \cdot \underline{\sigma < -2} \end{array} \right\} R_2 \left\{ \begin{array}{l} \cdot \sigma > 5 \\ \cdot \underline{\sigma < 5} \end{array} \right\}$$

$$\left\{ \sigma < -2 \right\} \supseteq R_1 \cap R_2$$

$$\begin{array}{ccc} & \downarrow & \downarrow \\ & \sigma < -2 & \sigma < 5 \end{array}$$

$$\rightarrow -e^{at} u(-t) \stackrel{L}{\leftrightarrow} \frac{1}{s-a}, \sigma < a$$

Από γνωστά ζεύγη, έχουμε :

$$\begin{aligned} x(t) &= -\frac{5}{7} \left(-e^{-2t} u(-t) \right) + \frac{12}{7} \left(-e^{5t} u(-t) \right) \\ &= \left(\frac{5}{7} e^{-2t} - \frac{12}{7} e^{5t} \right) u(-t). \end{aligned}$$

• Ο Αντίστροφος Μετασχηματισμός Laplace

 Ζεύγη

 Ιδιότητες

• Παράδειγμα:

○ Υπολογίστε τον αντίστροφο Μετασχ. Laplace του

$$X(s) = \frac{1}{s(s^2 + 4)}, \sigma > 0$$

Έχουμε $X(s) = \frac{1}{s(s^2 + 4)} = \frac{\frac{1}{s^2 + 4}}{s} = \frac{X_1(s)}{s}$, με $X_1(s) = \frac{1}{s^2 + 4}, \sigma > 0$

Γνωρίζω ότι $\int_{-\infty}^t x_1(\tau) d\tau \xleftrightarrow{L} \frac{X_1(s)}{s}, \sigma > 0$

Άρα $X_1(s) = \frac{1}{s^2 + 4}, \sigma > 0 \xleftrightarrow{L^{-1}} x_1(t) = \frac{1}{2} \sin(2t) u(t)$

Οπότε $x(t) = \int_{-\infty}^t x_1(\tau) d\tau = \int_{-\infty}^t \frac{1}{2} \sin(2\tau) u(\tau) d\tau$

• Ο Αντίστροφος Μετασχηματισμός Laplace

 Ζεύγη

 Ιδιότητες

• Παράδειγμα:

$$= \int_0^t \frac{1}{2} \sin(2\tau) d\tau = \frac{1}{2} \left(-\frac{1}{2} \cos(2\tau) \right) \Big|_0^t = -\frac{1}{4} \left(\cos(2\tau) \right) \Big|_0^t$$

$$= -\frac{1}{4} \left(\cos(2t) - 1 \right) = \frac{1}{4} \left(1 - \cos(2t) \right), \quad t > 0$$

ξccι

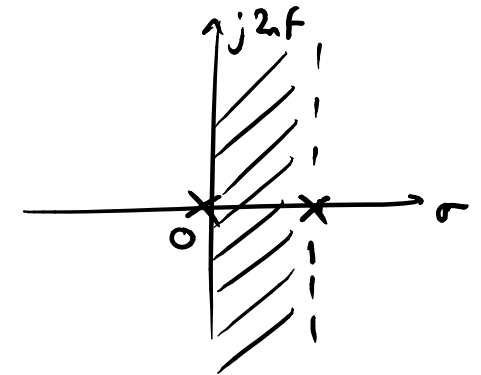
$$x(t) = \frac{1}{4} \left(1 - \cos(2t) \right) u(t)$$

• Ο Αντίστροφος Μετασχηματισμός Laplace

• Παράδειγμα:

○ Υπολογίστε τον αντίστροφο Μετασχ. Laplace του

$$X(s) = \frac{s^2 + 2}{s^3 - s}, \quad 0 < \sigma < 1$$

Είναι

$$X(s) = \frac{s^2 + 2}{s(s^2 - 1)} = \frac{s^2 + 2}{s(s+1)(s-1)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s+1} + \frac{\Gamma}{s-1}, \quad +\varepsilon$$

$$A = \left. \frac{s^2 + 2}{(s+1)(s-1)} \right]_{s=0} = \frac{2}{-1} = -2$$

$$B = \left. \frac{s^2 + 2}{s(s-1)} \right]_{s=-1} = \frac{3}{(-1)(-2)} = \frac{3}{2}$$

$$\Gamma = \left. \frac{s^2 + 2}{s(s+1)} \right]_{s=1} = \frac{3}{2}$$

⇒

- Ο Αντίστροφος Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα:

$$\rightarrow X(s) = -2 \frac{1}{s} + \frac{3}{2} \frac{1}{s+1} + \frac{3}{2} \frac{1}{s-1}, \quad t < \infty \quad 0 < \sigma < 1$$

$\cdot \sigma > 0$ $\cdot \sigma < 0$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	$\cdot \sigma > -1$ $\cdot \sigma < -1$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	$\cdot \sigma > 1$ $\cdot \sigma < 1$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>
---	---	---

Επιλέγω $\underbrace{\sigma > 0}_{R_1}$, $\underbrace{\sigma > -1}_{R_2}$, $\underbrace{\sigma < 1}_{R_3}$ γιατί $R_1 \cap R_2 \cap R_3 = \{0 < \sigma < 1\}$

Από πίνακες βλέπουμε ότι :

$$x(t) = -2u(t) + \frac{3}{2}e^{-t}u(t) - \frac{3}{2}e^t u(-t)$$

- **Θεωρήματα Αρχικής και Τελικής Τιμής**

- **Θεώρημα Αρχικής Τιμής**

- Προϋποθέσεις

- Το σήμα $x(t)$ είναι αιτιατό
- Υπάρχει ο μετασχ. Laplace του, και της παραγώγου του

Τότε ισχύει

$$\lim_{s \rightarrow \infty} sX(s) = x(0^+)$$

δεδομένου ότι το παραπάνω όριο υπάρχει (είναι πεπερασμένο)

- **Θεώρημα Τελικής Τιμής**

- Προϋποθέσεις

- Το σήμα $x(t)$ είναι αιτιατό
- Υπάρχει ο μετασχ. Laplace του, και της παραγώγου του

Τότε ισχύει

$$\lim_{t \rightarrow +\infty} x(t) = \lim_{s \rightarrow 0} sX(s)$$

δεδομένου ότι το παραπάνω όριο υπάρχει (είναι πεπερασμένο)

ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΗΣ

